

Oprogramowanie do rejestratorów GNSS

SOFTWARE DODA CI SKRZYDEŁ

FOT. TPI

Czytając opisy odbiorników satelitarnych, nie sposób nie zauważyć, że ich sprzedawcy coraz mniej miejsca poświęcają prezentacji hardware'u, a zamiast tego wolą się skupić na oprogramowaniu. I nic dziwnego.

Specjaliści z dziedziny nawigacji satelitarnej od kilku lat powtarzają, że kres dokładności odbiorników GNSS został już właściwie osiągnięty i niewiele zmieniają tutaj nowe satelity, kanały czy możliwość śledzenia kilkuset sygnałów. Inaczej jest w przypadku oprogramowania, które pracę w terenie czyni coraz wygodniejszą.

W uproszczeniu oprogramowanie dla rejestratorów możemy podzielić na to

przeznaczone dla GIS-u (inaczej mobile GIS) i geodezji. Łącznie krajowi dystrybutorzy oferują 16 tego typu produktów. W zestawieniu pomijamy natomiast rozwiązania dla kierowców, turystów czy żeglarzy.

ostatnie tego typu porównanie publikowaliśmy pięć lat temu (GEODETA 3/2005). Co się zmieniło od tego czasu? Po pierwsze, już

wszystkie dostępne aplikacje działają w systemie operacyjnym Windows CE lub Mobile. Cecha ta jest o tyle cenna, że znacząco ułatwia obsługę programu oraz umożliwia jego instalację na dowolnym odbiorniku kompatybilnym z Windows. Ta druga zaleta pozostaje nadal, niestety, tylko teorią. Producenci sprzętu, szczególnie tego wyższej klasy, niechętnie udostępniają bowiem zewnętrznym firmom procedury komunikacji odbiornika z kontrolerem. Użytkownicy danego modelu dość często są więc skazani tylko na jedno oprogramowanie. Tym bardziej warto wcześniej uważnie przyjrzeć się zestawieniu, by później gorzko nie żałować zakupu kosztownego odbiornika.

Jeszcze inną kwestią jest to, że krajowi dystrybutorzy często oferują aplikacje pomiarowe tylko z konkretnym sprzętem, mimo że równie dobrze mogą one być instalowane na innych modelach. Przykładem jest choćby program SurvCE, którego producent chwali się, że pasuje nie tylko do odbiorników marki Stonex (z którymi jest u nas sprzedawany), lecz również CST Berger, Foif, GeoMax, Hemisphere, Javad GNSS, Leica, NavCom, Ashtech czy Sokkia. Jak widać, konkurencja na rynku tego typu produktów pozostaje jeszcze dość ograniczona.

FOT. TPI

Wyjątkiem od tej reguły są przede wszystkim aplikacje dla GIS-u – znany od wielu lat ArcPad firmy ESRI oraz nowość z Węgier, czyli DigiTerra Explorer. Z zestawienia widać jednak, że produkty tego typu oferują mniej rozbudowane narzędzia pomiarowe. Bardziej wymagających geodetów mogą więc zainteresować m.in. Fast Survey czy cGeoPPC, które nawet przeciętny smartfon mogą przemienić w profesjonalny sprzęt geodezyjny (z uwagi na dokładność pomiaru jest to jednak tylko żart).

Obserwując ewolucję oprogramowania dla rejestratorów, wypada dostrzec także zmiany w interfejsie użytkownika. Producenci kładą bowiem spory nacisk na estetykę oraz intuicyjność, dzięki czemu nawet laik powinien dać sobie radę z obsługą tych aplikacji. Istotnym kierunkiem zmian jest także możliwość rejestrowania wyników pomiarów z coraz większej liczby zewnętrznych urządzeń. Mimo ciągłego rozwoju technologia GNSS ciągle nie sprawdza się w niektórych warunkach. Możliwość jej integracji z pomiarami z tachimetrów, dalmierzy laserowych, echosond czy aparatów fotograficznych nadal jest więc w cenie.

Pozytywnym zaskoczeniem w zestawieniu są także koszty licencji wybranych produktów, np. DigiTerra Explorer czy cGeoPPC. O ile desktopowe programy GIS-owe i geodezyjne nadal wiążą się ze sporym wydatkiem w budżetach firm, to na aplikację mobilną z niższej półki może pozwolić sobie nawet student.

Jaka przyszłość czeka oprogramowanie dla rejestratorów? Bez wątpienia konkurencja na tym rynku będzie rosła, tak jak to się dzieje w przypadku odbiorników satelitarnych. Można także domniemywać, że produkty te staną się dostępne również dla innych niż Windows systemów operacyjnych. Przykładowo, ESRI pracuje nad dość prostymi jeszcze aplikacjami GIS-owymi dla iPhone'ów firmy Apple, a użytkownicy telefonów Blackberry mogą już korzystać przez internet z zasobów ArcIMS i ArcGIS Server.

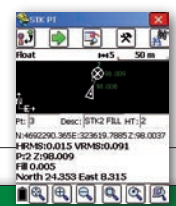
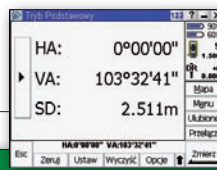
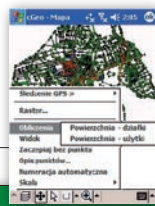
Prędzej czy później należy spodziewać się także ofensywy ze strony programów open source. Na razie nie oferują one jednak zbyt wiele. Przykładem jest gvSIG mini, który w zasadzie pozwala wyłącznie na wyświetlanie i pobieranie danych.

JERZY KRÓLIKOWSKI

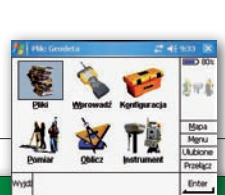
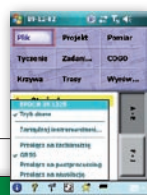
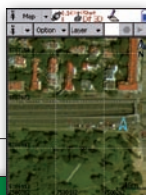
Specyfikacja poszczególnych programów pochodzi od ich dystrybutorów.

OPROGRAMOWANIE GNSS

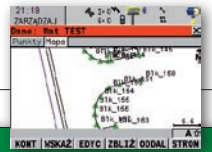
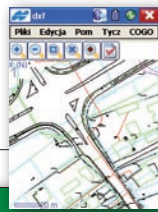
Nazwa programu	Access 1.6.0	ArcPad 10
Producent	Trimble	ESRI
Wymagania minimalne: procesor, RAM, pamięć na dysku, system operacyjny	500 MHz, 64 MB, 512 MB	W architekturze ARM, 64 MB (zalecane > 128 MB), 11 MB, Win. Mobile 5.0, 6.1, 6.5
Obsługiwane marki lub modele sprzętu	Trimble R4, R5, R6, R7, R8	Wszystkie urządzenia spełniające wymagania sprzętowe
Obsługiwana technologia pomiaru		
statyczna	Tak	Tak
kinematyczna	Tak	Tak
DGPS	Tak	Z rozszerzeniem
RTK	Tak	Z rozszerzeniem
Uzależnienie pomiarów od DOP	Tak	Tak
Rejestracja współrzędnych		
B, L, H (WGS-84)	Tak	Nie
X, Y, Z (WGS-84)	Tak	Tak
x, y, z (polskie układy lokalne)	Tak	Tak
Funkcje pomiarowe		
tyczenie punktu/linii/okręgu/tuku	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Nie, Nie
tyczenie 3D	Tak	Tak
Funkcje obliczeniowe		
przeliczanie współrzędnych	Tak	Tak
odległość i azymut	Tak	Tak
transformacja	Tak	Tak
przecięcie	Tak	Nie
powierzchnia i obwód	Tak	Tak
Ręczne wprowadzanie danych		
wysokość anteny odbiornika	Tak	Tak
współrzędne	Tak	Tak
definiowanie ukl. współrzędnych	Tak	Tak
wprowadzanie modelu geoidy	Tak	Nie
Edycja danych		
wprowadzanie atrybutów	Tak	Tak
wyszukiwanie punktów	Tak	Tak
usuwanie punktów	Tak	Tak
snapping (przyciąganie do węzłów)	Nie	Tak
Wizualizacja pomiarów		
na mapie wektorowej	Tak	Tak
na mapie rastrowej	Nie	Tak
Obsługiwane formaty danych		
wektorowe	SHP, DXF, ASCII, CSV, Job, użytkownika	SHP, ArcPad AXF file i inne wewn. ArcPad (więcej: rozszerzenia)
rastrowe	Brak	GeoTIFF, MrSID, TIFF, GIF, PNG, JPG, JP2, BMP, CADRG
Zarządzanie fotografiami z odniesieniem przestrzennym	Nie	Tak
Możliwość integracji ze sprzętem pomiarowym	Dalmierze laserowe, tachimetry, echosondy, inne z Bluetooth	Dalmierze laserowe
Inne istotne funkcje	Brak danych	Obsługa danych z internetu, tworzenie własnych aplikacji
Polska wersja językowa	Tak	Tak
Dystrybutor	Geotronics Polska	ESRI Polska, INS, SmallGIS
Cena netto	Sprzedawane z TSC2, TCU, Trimble Tablet	Brak danych

OPROGRAMOWANIE GNSS				
Nazwa programu	cGeoPPC / cGeoZasiewy 2.4	Digital Fieldbook 6.0.1	Digiterra Explorer 6	Fast Survey 2.3.5.4
Producent	Softline Plus J. Biegalski	Trimble	Digiterra IS	Ashtech, Carlson Soft.
Wymagania minimalne: procesor, RAM, pamięć na dysku, system operacyjny	400 MHz, 64 MB, 30 MB, Win. Mobile od 2005 i CE od 5.0	500 MHz, 64 MB, 512 MB	ARM powyżej 200 MHz, 64 MB RAM, Karta SD, Win. Mobile i CE	Windows Mobile, Windows CE
Obsługiwane marki lub modele sprzętu	Wszystkie urządzenia spełniające wymagania sprzętowe	Trimble 5800, R4	Wszystkie urządzenia spełniające wymagania sprzętowe	Ashtech, Javad, Leica, Trimble, Topcon, NovAtel, Sokkia
Obsługiwana technologia pomiaru				
statyczna	Tak	Tak	Tak	Tak
kinematyczna	Tak	Tak	Tak	Tak
DGPS	Tak	Tak	Tak	Tak
RTK	Nie	Tak	Planowane	Tak
Uzależnienie pomiarów od DOP	Tak	Tak	Tak	Tak
Rejestracja współrzędnych				
B, L, H (WGS-84)	Tak	Tak	Tak	Tak
X, Y, Z (WGS-84)	Nie	Tak	Nie	Tak
x, y, z (polskie układy lokalne)	Tak	Tak	Tak	Tak
Funkcje pomiarowe				
tyczenie punktu/linii/okręgu/łuku	Tak, Tak, Nie, Tak	Tak, Tak, Nie, Tak	Planowane	Tak, Tak, Tak, Tak
tyczenie 3D	Nie	Tak	Planowane	Tak
Funkcje obliczeniowe				
przeliczenie współrzędnych	Tak	Tak	Tak	Tak
odległość i azymut	Tak	Tak	Tak	Tak
transformacja	Od października 2010	Nie	Tak	Tak
przecięcie	Tak	Tak	Tak	Tak
powierzchnia i obwód	Tak	Tak	Tak	Tak
Ręczne wprowadzanie danych				
wysokość anteny odbiornika	Tak	Tak	Tak	Tak
współrzędne	Tak	Tak	Tak	Tak
definiowanie ukl. współrzędnych	Nie	Tak	Tak	Tak
wprowadzanie modelu geoidy	Nie	Tak	Tak	Tak
Edycja danych				
wprowadzanie atrybutów	Tak	Tak	Tak	Tak
wyszukiwanie punktów	Tak	Tak	Tak	Tak
usuwanie punktów	Tak	Tak	Tak	Tak
snopowanie (przyciąganie do węzłów)	Tak	Nie	Tak	Tak
Wizualizacja pomiarów				
na mapie wektorowej	Tak	Tak	Tak	Tak
na mapie rastrowej	Tak	Nie	Tak	Tak
Obsługiwane formaty danych				
wektorowe	SHP, DXF, XML, GML, ASCII, CGP (C-GEO)	SHP, DXF, ASCII, CSV, Job, użytkownika	BNA, CRD, DAT, DGN, DXF, LOG, MAP, MIF/MID, SHP	RW5, SHP, DXF, LandXML, ASCII
rastrowe	TIFF + TFW	Brak	BIL, BMP, ECW, ERS, JPG, JP2, LAN, PCX, RAS, SID, TIF	GeoTIF, TIF, JPG, BMP
Zarządzanie fotografiami z odniesieniem przestrzennym	Od października 2010	Nie	Tak	Tak
Możliwość integracji ze sprzętem pomiarowym	Dalmierze laserowe (Trupulse), tachimetry, niwelatory kodowe	Sprzęt audio	Dalmierze laserowe, wykrywacze kabli, aparaty fotograficzne	Dalmierze laserowe, echosondy, wykrywacze kabli, tachimetry
Inne istotne funkcje	Funkcje specjalne dla ARIMR, kontrola zasiewów, kontrola topologii	Brak danych	3 wersje o różnych funkcjonalnościach i cenie, opr. przypisane do karty pamięci	Moduł do obsługi budowy dróg i instrumentów optycznych, offsety
Polska wersja językowa	Tak	Tak	Tak	Tak
Dystrybutor	Softline Plus Jerzy Biegalski	Geotronics Polska	SmallGIS	Geopryzmat, INS, Small GIS
Cena netto	1220 zł	Sprzedawane z kontrolerem Recon	Basic - 850, Adv.- 1600, Prof. - 2500 zł	Brak danych

HandStar 1.0	Mobile Mapper Field	Spectra Precision Survey Pro 4.9	SSF 7.5.1	Stonex SurvCE 2.50.11	Survey Controller 12.46
Stonex	Ashtech	Spectra Precision	Sokkia	Carlson Software	Trimble
Brak danych	Windows Mobile	200 MHz, 64 MB, 30 MB	Windows Mobile lub CE	Brak danych	500 MHz, 64 MB, 512 MB
Stonex Walker II	Mobile Mapper 6	Odbiorniki Trimble, Spectra Precision, Topcon, Thales, Sokkia	Odbiorniki Sokkia oraz tachimetry Sokkia, Topcon, Nikon, Leica	Stonex S9	Trimble R4, R5, R6, R7, R8
Tak	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak, Nie, Nie, Nie	Nie, Nie, Nie, Nie	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Nie, Tak
Nie	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Nie	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Nie	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Nie	Tak	Nie	Nie	Tak	Nie
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie
DXF, ASCII	SHP, DXF, MAP, CSV	JOB, TXT, CSV, JXL, XML, CR5, DXF, TIF, SIF, RDF	SHP, DXF, DGN, ASCII, CSV, TXT, DWG, IN3, KOF, Land XML, Civil3D	RW5, DXF, DWG, SHP, LandXML, ISPOL, ASCII	SHP, DXF, ASCII, CSV, Job, użytkownika
TIFF, BMP, GIF, JPG, PNG	GeoTIFF, TIFF, GIF, JPG, JPEG 2000, BMP	GeoTIF, TIF, JPG, BMP	GeoTIFF, TIFF + TFW, JPG + TFW, BMP + TFW	IMD, IDB	Brak
Nie	Tak	Tak	Tak	Nie	Nie
Nie	Dalmierz laserowy	Dalmierze laserowe, tachimetry, niwelatory	Tachimetry elektroniczne, dalmierze laserowe	Tak	Dalmierze laserowe, tachimetry, echosondy, inne z bluetooth
Brak danych	E-kompas, post-processing, notatki głosowe	Rozbudowany moduł drogowy, zapis na warstwach	Moduł drogowy, tworzenie ukł. współt., kodowanie połączone z warstwami	Program drogowy, możliwość pracy na NMT	Moduł drogowy, komendy głosowe, obsługa różnych tachimetrów
Nie	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Czerski Trade Polska	Geoprzyzmat, INS, SmallGIS	Impexgeo	TPI	Czerski Trade Polska	Geotronics Polska
Brak danych	Sprzedawane z odbiornikiem	Sprzedawane z odbiornikami	Od 990 zł (TS) i 2466 zł (GPS)	Brak danych	Sprzedawane z kontrolerem TSC2, TCU

OPROGRAMOWANIE GNSS				
Nazwa programu	TerraSync Standard i Professional 4.12	TopSURV 7.5.1	Zeno Field 2	ZGP800 8.80
Producent	Trimble	Topcon	Leica Geosystems	GeoMax
Wymagania minimalne: procesor, RAM, pamięć na dysku, system operacyjny	ARM XScale 200 MHz, 32 MB RAM, Win. Mobile 5.0 (XP: 500 MHz, 64 MB)	Windows Mobile lub CE	Freescale iMX31, 533 MHz, 512 MB RAM, 1 GB	400 MHz, 32 MB, 100 MB
Obsługiwane marki lub modele sprzętu	Wszystkie Trimble GIS oraz Trimble 5800, R6 i R8	Odbiorniki Topcon oraz tachimetry Topcon, Sokkia, Nikon, Leica	Leica CS10, CS15	GeoMax ZGP800
Obsługiwana technologia pomiaru				
stacyczna	Tak	Tak	Tak	Tak
kinematyczna	Tak	Tak	Tak	Tak
DGPS	Tak	Tak	Tak	Tak
RTK	Tak	Tak	Tak	Tak
Uzależnienie pomiarów od DOP	Tak	Nie	Tak	Nie
Rejestracja współrzędnych				
B, L, H (WGS-84)	Tak	Tak	Tak	Tak
X, Y, Z (WGS-84)	Tak	Tak	Tak	Tak
x, y, z (polskie układy lokalne)	Tak	Tak	Tak	Tak
Funkcje pomiarowe				
tyczenie punktu/linii/okręgu/łuku	Tak, Nie, Nie, Nie	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Tak, Tak	Tak, Tak, Tak, Tak
tyczenie 3D	Nie	Tak	Tak	Tak
Funkcje obliczeniowe				
przeliczanie współrzędnych	Tak	Tak	Tak	Tak
odległość i azymut	Tak	Tak	Tak	Tak
transformacja	Nie	Tak	Tak	Tak
przecięcie	Nie	Tak	Tak	Tak
powierzchnia i obwód	Tak	Tak	Tak	Tak
Ręczne wprowadzanie danych				
wysokość anteny odbiornika	Tak	Tak	Tak	Tak
współrzędne	Tak	Tak	Tak	Tak
definiowanie ukł. współrzędnych	Tak	Tak	Tak	Tak
wprowadzanie modelu geoidy	Tak	Tak	Tak	Tak
Edycja danych				
wprowadzanie atrybutów	Tak	Tak	Tak	Tak
wyszukiwanie punktów	Tak	Tak	Tak	Tak
usuwanie punktów	Tak	Tak	Tak	Tak
snopowanie (przyciąganie do węzłów)	Tak	Nie	Tak	Nie
Wizualizacja pomiarów				
na mapie wektorowej	Tak	Tak	Tak	Tak
na mapie rastrowej	Tak	Tak	Tak	Nie
Obsługiwane formaty danych				
wektorowe	SHP (Professional), Trimble SSF (SSF, COR, IMP)	SHP, DXF, DGN, ASCII, CSV, TXT, DWG, IN3, KOF, Land XML, Civil3D	SHP, DXF, ASCII i inne	DXF, ASCII, GSI
rastrowe	TIFF, GeoTIFF, MrSID, JPG, BMP, ECW (Prof.)	GeoTIFF, TIFF + TFW, JPG + TFW, BMP + TFW	GeoTIFF i inne	Brak
Zarządzanie fotografiami z odniesieniem przestrzennym	Brak danych	Tak	Tak	Nie
Możliwość integracji ze sprzętem pomiarowym	Dalmierze laserowe, wykrywacze kabli, czytniki kodów kreskowych (Professional)	Tachimetry elektroniczne, dalmierze laserowe	Dalmierze laserowe i inne	Stacja bazowa
Inne istotne funkcje	Brak danych	Moduł drogowy, tworzenie ukł. współ., kodowanie połączone z warstwami	Pełna integracja z ArcGIS, proste wysyłanie i odbieranie danych	Brak danych
Polska wersja językowa	Tak	Tak	Tak	Tak
Dystrybutor	Impexgeo	TPI	Leica Geosystems, I.G. Tadeusz Nadowski	Szwajcarska Precyzja
Cena netto	1230 zł (Standard), 5300 zł (Professional)	Od 990 zł (TS) i 2466 zł (GPS)	12 000 zł	Sprzedawane z odbiornikiem